

**(Kultūros ir meno projekto dalinio finansavimo konkurso paraiškos forma)**

Paraiška gauta

201\_ m. \_\_\_\_\_ mėn. \_\_\_ d.

**Viešoji įstaiga „Versmės“ leidykla**

*(juridinio asmens pavadinimas)*

Viešoji įstaiga, įmonės kodas 122732630  
*(juridinio asmens teisinė forma, juridinio asmens kodas)*

Geležinkelio g. 6, 02100 Vilnius, tel., faksas 2130623, el. p. leidykla@versme.lt  
*(buveinė, telefono ir fakso numeriai, el. p. adresas)*

**PROJEKTO „LIETUVOS VALSČIŲ“ SERIJOS  
MONOGRAFIJA „KAMAJAI“**

*(tikslus pavadinimas)*

**LIETUVOS KULTŪROS TARYBAI**

**KULTŪROS IR MENO PROJEKTO DALINIO FINANSAVIMO  
KONKURSO PARAIŠKA**

Paraiškos Nr. \_\_\_\_\_

**Kultūros ir meno sritis:** Kultūros paveldas

**Prioritetinių veiklų rėmimo sritis:** 3. Kultūros produktų ir paslaugų kūrimas

**Pasirinktos prioritetinių veiklų rėmimo srities priemonė:** Meno ir kultūros kūrinių leidyba

**1. INFORMACIJA APIE PROJEKTO VYKDYTOJUS**

**1.1. Juridinio asmens vadovas:** Petras Jonušas, tel. 8698 20707, pj@llt.lt  
*(vardas, pavardė, telefono Nr., el. pašto adresas)*

**1.2. Projekto vadovas (kontaktinis asmuo):** Venantas Mačiekus, tel. 2732306, venantas@versme.lt  
*(vardas, pavardė, telefono Nr., el. pašto adresas, (pridedamas CV)*

**1.3. Juridinio asmens veiklos sritis, nurodyta steigimo dokumentuose:** Lietuvos istorijos ir tradicinės kultūros lokalinių monografijų serijos „Lietuvos valsčiai“ knygų rengimo ir leidybos veikla bei su ja susijusi mokslo, kultūros ir kt. veikla

**1.4. Projekto įgyvendinimo forma** (festivalis, paroda, knygos leidyba, seminaras, koncertas ir pan.): Knygos parengimas ir leidyba

**1.5. Numatomi projekto įgyvendinimo terminai:**

**Projekto (jo etapo) pradžia:** 2014 m. sausio mėn. 2 d.

**Projekto (jo etapo) pabaiga:** 2014 m. gruodžio mėn. 31 d

**1.6. Projekto įgyvendinimo vieta:** „Versmės“ leidykla Vilniuje, Rokiškis, Kamajai ir jų apylinkės  
*(valstybė, miestas, įstaiga / renginys ir pan.)*

ketinamos rengti parodos autorius(-iai) bei jo(-ų) planuojami eksponuoti kūriniai, jau atlikti projekto įgyvendinimo darbai ir t.t.

Projektas monografija „Kamajai“ yra didžiulio projekto „Lietuvos valsčiai“ maždaug trisšimtoji dalis. Projekto „Lietuvos valsčiai“ tikslas: geografijos, istorijos, etnografijos, kalbos, folkloro, sociologijos aspektais aprašyti buvusius mažiausius administracinius Lietuvos darinius, kurie susiformavo po baudžiavos panaikinimo ir funkcionavo iki 1950 m. sovietinės reformos. Iki valsčių smulkinimo 1945–1948 m., jų Lietuvoje buvo beveik 300.

Projekto „Kamajai“ uždaviniai:

- a) valsčiaus teritorijos detalus geografinis aprašas (geologinis pamatas, kraštovaizdžio formavimasis, vandenys, naudingosios iškasenos, augmenija ir gyvūnija, gyvenvietės, ūkinės veiklos perspektyva);
- b) istorinė praeitis (archeologiniai paminklai ir radiniai, pirmieji dvarai ir kaimai, Kamajų miestelio raida, 1831 ir 1863 metų sukilimai Kamajų apylinkėse, „Kamajų respublika“ (1905 m.), kamajiškiai – Lietuvos savanoriai, 1941 m. Birželio sukilimas Kamajuose, partizaninis karas, sovietinio genocido aukos, priverstinė kolektyvizacija, Sąjūdis, Kamajų seniūnijos šiandiena ir kt.);
- c) kultūros istorija (sakraliniai paminklai ir jų raida, pradžios mokyklos, Kamajų A. Strazdo gimnazijos istorija, bibliotekų istorijos, kultūros namų (centrų) veikla ir kt.);
- d) didesnių kaimų ir jų gyventojų istorijos;
- e) etninė kultūra (amatai ir jų raida, medžioklė, gėlių darželiai, tradicinis maistas, interjero audiniai, kapinės, kryždirbystė, papročių teisė, darbo ir kalendoriniai papročiai, šeimos papročiai, tradicinė medicina ir kt.);
- f) kalbos faktai (vandenvardžiai ir jų etimologija, kalvų pavadinimų etimologija, kamajiškių pavardžių etimologija, kamajiškių ir saliečių šnektų tekstai);
- g) tautosaka (tautosakos būklė šiandien, įvairių žanrų kamajiškių tautosakos tekstai);
- h) iškilusių kamajiškių biografijos;
- i) dabarties sociologinis etiudas.

Projekto aktualumas. Projektas aktualus trimis aspektais: a) surinkta ir straipsnių pavidalu monografijoje paskelbta regioninė medžiaga yra šaltinis sintetinėms, visą Lietuvą apimančioms studijoms; b) monografijos tekstai naudotini ugdymui, patriotiniam auklėjimui regiono mokyklose; c) monografijoje skelbiami tautosakos kūriniai, papročių aprašai yra šaltinis kultūros centrų meninėms programoms.

Projekto išskirtinumas. Daugiametis projektas „Lietuvos valsčiai“, kurio sudėtinė dalis yra projektas „Kamajai“, yra unikalus, neturintis analogų Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse.

Atlikti projekto įgyvendinimo darbai: parašyta ir suredaguota 90% monografijos straipsnių.

„Lietuvos valsčių“ serijos monografijos „Kamajai“ straipsnių planas

Venantas Mačiekus. Pratarmė.

#### GAMTA

1. Rimvydas Kunkas. Kraštovaizdžio formavimosi ypatumai
2. Daiva Patalauskaitė. Kamajų apylinkių augmenija.

#### ISTORIJA

1. Andra Simniškytė. Archeologiniai paminklai ir radiniai
2. Vykintas Vaitkevičius. Mitologiniai paminklai
3. Algirdas Baliulis. Senoji Kamajų istorija
4. Kamajų parapijos geografinis aprašymas. Parengė Bronius Deksnys
5. Janina Stuokaitė. Salų dvaras
6. Jonas Šedys. Kamajų apylinkių gyventojai XIX a. pabaigoje
7. Jonas Šedys. Žemėvaldos kaita Kamajų valsčiuje 1861–1939 metais
8. Kazys Misius. 1905 metų įvykiai Kamajuose („Kamajų respublika“)
9. Berl Kagan. Kamajų žydai
10. Ričardas Čepas. Lietuvos kariuomenės savanoriai
11. Ona Varškevičienė. Kamajai 1933–1939 metais
12. Algimantas Bučius. 1941 m. birželio sukilimas Kamajuose
13. Vytautas Skebas. Valstiečių gyvenimo pokyčiai 1940–1944 m.
14. Vladas Terleckas. Kamajų valsčiaus kredito kooperacijos istorijos (1923–1949 m.) bruožai



15. Vytautas Ikamas. Kamajų krašto partizanai
16. Birutė Burauskaitė. Nuo sovietų režimo nukentėję kamajiškiai
17. Linas Balčiūnas. Trumpa Kamajų girininkijos apžvalga
18. Alfonsas Vasiliauskas. Persitvarkymo sąjūdis Kamajuose
19. Vytautas Vilys. Kamajų seniūnijos veikla
20. Stasė Gruoblienė. Kalvių bendruomenės veikla

#### KULTŪROS ISTORIJA

21. Marija Rupeikienė, Antanas Rupeika. Kamajų, Salų, Duokiškio miesteliai kaip urbanistikos paveldas
22. Povilas Spurgevičius. Kamajų valsčiaus bažnyčios ir jų meninei ypatumai.
23. Jonas Šedys. Pradžios mokyklos Kamajų valsčiuje 1919–1939 metais
24. Stanislovas Buchaveckas. Pradžios mokyklos pirmosios sovietų ir nacių okupacijų metais.
25. Audronė Markevičienė. Kamajų A. Strazdo gimnazijos istorija.
26. Stasė Gruoblienė. Kalvių pradinė mokykla.
27. Rita Michailovskienė. Kamajų bibliotekos istorija
28. Gražina Matukienė. Kalvių ir Verksnionių bibliotekų istorijos
29. Rasa Kalnietienė. Salų bibliotekos istorija
30. Danutė Vigėlienė. Duokiškio bibliotekos istorija
31. Genė Mikėnaitė.. Aukštakalnių bibliotekos istorija
32. Stasė Gruoblienė, Aušra Barauskienė. Kalvių kultūros namų istorija
33. Giedrė Dagienė. Duokiškio kultūros namų istorija
34. Zita Levaškevičienė. Salų kultūros namų istorija
35. Esmiralda Smalstienė. Aukštakalnių kultūros namų istorija

#### KAIMŲ IR ŠEIMŲ ISTORIJOS

36. Algimantas Vilys. Mano gimtinė
37. Algimantas Vilys. Kalvių ūlyčia XX amžiaus pradžioje
38. Jolanta Matkevičienė. Mano vaikystės Kamajai
39. Jonas Kirlys. Vaičionių kaimas
40. Algimantas Bučius. Mano tėviškė Kryliai
41. Nijolė Kuprienė. Mano gimtieji Varliai
42. Gražina Matukienė. Taraldžių kaimo istorija
43. Bronius Riauba. Urlių kaimas
44. Margarita Kairytė, Libertas Klimka. Nečiūniškių žydų kaimo istorija
45. Stasė Gruoblienė. Ažubalių kaimas
46. Jokūbas Zovė. Kamajų keistuoliai
47. Vytautas Indrašius. Provizoriaus Antano Indrašiaus šeima

#### ETNINĖ KULTŪRA

1. Zenonas Žumbakys. Medžioklės tradicijos ir papročiai
2. Gražina Žumbakienė. Sodybų želdiniai
3. Živilė Paipulaitė. Namų darbo audiniai
4. Inga Levickaitė. Kaimo siuvėjai
5. Liuda Dagtė. Tradicinis skalbimas
6. Nijolė Marcinkevičienė. Tradicinis maistas XX a. pirmojoje pusėje
7. Rita Garškaitė. Kaimo, dvarų ir parapijų kapinės
8. Skaidrė Urbonienė. Kryždirbystė
9. Venantas Mačiekus. Papročių teisė
10. Jonas Kirlys. Darbo papročiai
11. Jonas Kirlys. Kalendorinių švenčių papročiai
12. Jonas Mardosa. Verbos apeigose ir papročiuose
13. Jonas Kirlys. Atlaidai ir kermošiai
14. Aurika Sirvidienė. Šeimos papročiai
15. Jonas Kirlys. Vestuvės
16. Jonas Kirlys. Laidotuvės
17. Rita Balkutė. Tradiciniai gydymo metodai ir augalinės kilmės vaistai





